

Научите децу да препознају напасника на интернету (и да се одбране)

Интернет је препун невероватних могућности. Међутим, баш као и у стварном свету, и ту постоји мноштво потешкоћа и опасности због чега је битно да родитељи буду у току са онлајн животима своје деце. То, наравно, не значи да кришом читате сваку њихову преписку, претурате по мејловима и слично. То значи да имате право да знате њихове лозинке (јер је то начин да их заштитите), али да постоји међусобно поверење.

Проблем са интернетом је што је то истовремено једна од најбољих и најгорих тековина цивилизације. Дobar слуга а зао господар. На њему се може научити и открити толико нових ствари, али се може много и изгубити. Невероватно много. Ако ваше дете проводи више времена на интернету него иначе, ако мења понашање, покушава да се сакрије од вас када користи друштвене мреже, онда је то знак за узбуну.

И не, родитељи, није тачно да се лоше ствари на интернету дешавају неком другом, није тачно да не може готово свако дете бити жртва злостављања, преваре,

напаствовања. Тачно је једино да морате отворити четворе очи и пажљиво пратити начин на који ваше дете користи интернет. Научити га да се на интернету одбрани, заштити. Да не буде жртва, али да зна и да се понаша. Да уме да смисли јаку лозинку, да не потроши новац који нема. А да бисте у томе били успешни, стручњаци су направили једну веома корисну књигу за децу и одрасле.

Нов приручник у издању Креативног центра [Безбедност на интернету – водич за децу](#) одличан је извор информација и за децу и за родитеље о томе како користити интернет на паметан и безбедан начин. У овом водичу су на јасан и детету прилагођен начин обрађене разне теме о безбедности на интернету. Ово су неке од њих:

- шта је то интернет и због чега може бити опасан;
- која су то основна правила безбедности (како смислити јаку лозинку и избећи вирусе);
- како се треба понашати на друштвеним мрежама;
- шта је то онлајн бонтон;
- шта учинити ако те неко малтретира;
- како спречити непотребно трошење новца на интернету;
- како се заштитити од недобронамерних одраслих особа које дете на интернету може срести.

Од свега у књизи, ми издвајамо чланак који објашњава оно најважније – кога би деца требало да се пазе у виртуелном свету и који су то први значи упозорења да је с друге стране екрана неко злонамеран.

Пази се особа:

- које ти ласкају или ти се изразито додворавају; можда на тај начин желе да се осетиш посебно како би задобиле твоје поверење;
- које се шале на непримерен начин или покушавају да промене тему како би имала везе са сексом;
- које ти постављају питања личне природе, поготово о твом телу;
- које ти кажу да не причаш о вашим разговорима ни са ким или које од тебе траже да

чуваш тајне;

– које имају иста интересовања и ставове као ти; напасници се често претварају и говоре како им се допада исто оно што и теби;

– које ти кажу да не треба да верујеш члановима своје породице;

– које ти кажу да би хтеле да буду твој дечко или девојка иако се никад нисте упознали.

Обрати се одраслој особи од поверења ако било ко од оних с којима разговараш на интернету уради нешто од наведеног. Уколико сматраш да не постоји одрасла особа с којом можеш отворено да разговараш о овоме, потражи СОС линије и одговарајуће веб-странице:

www.pametnoibezbedno.gov.rs

www.kliknibezbedno.rs